

Kristina skar sig, havde anoreksi og var flere gange i livsfare

Nu har min datter igen

I flere år hadede Kristina sin mor, Dorte, fordi hun fik hende indlagt, tynd og tæt på selvmord. I dag hjælper Kristina andre unge, og hendes mor støtter forældre og pårørende til spiseforstyrrede unge

■ Dorte banker på døren til sin datters lejlighed i Nykøbing Mors, og så snart Kristina åbner, giver mor og datter hinanden et knus. Man fornemmer kærligheden mellem dem – men sådan har det ikke altid været.

Der var nemlig engang, Kristina ikke ville kendes ved sin mor, fordi Dorte fik hende indlagt. Det var dengang, hendes spiseforstyrrelse flere gange bragte hende i livsfare, og hvor hun skar sig regelmæssigt for at udsætte sig selv for smerte. Dengang hun en frostaat i bare tæer og tynd bluse gik mod broen mellem Salling og Mors for at afslutte sit liv...

Kristina Nielsens historie er grusom og samtidig smuk på sin

De tider er forbi, hvor Kristina hadede sin mor og konstant blev tyndere. Og hvor Dorte døjede med sorg, skam og angst for, at hendes datter ikke overlevede

egen måde, for hun har kæmpet og vundet. Hun er i dag 21 år og hjælper andre unge, der må kæmpe den kamp, hun selv har kæmpet. Og mor Dorte har opgivet sit tidligere arbejde og er nu på deltid konsulent i Landsforeningen Pårørende til Spiseforstyrrede, hvor hun er næstformand. Derfor åbner de nu dør og hjerter for en snak, som vi ved bliver barsk. Men både mor og datter ved, at andre kan lære af den og bruge den.

Da Kristina var 12 år, var der sundhedstjek i skolen. Hun blev vejlet og var den i klassen, der vejede mest. Hun besluttede, at næste gang ville hun være den, der vejede mindst. I starten gik hun op i hvilken mad, hun spiste, men det gik ikke hurtigt nok med at tabe sig, så hvorfor ikke bare lade være med at spise? Kristina begyndte at springe måltider over, og hendes mor opdagede ingenting i starten.

– Jeg troede, alt var i orden. Jeg

fik at vide, at hun byttede sine sandwich med en veninde i skolen, men en dag fandt jeg ud af, at veninden slet ikke havde mad med. Jeg blev vred, men Kristina mente ikke, hun havde løjet. Hun fastholdt, at de byttede. Hun byttede bare med ingenting, men det var stadig at bytte, siger Dorte.

Det var første gang, Kristina løb om hjørner med sine omgivelser. Det blev hun en sand mester i, husker hendes mor:

Mad i skoene

– Jeg følte, at jeg slet ikke kunne stole på hende, men det var forkert. Jeg kunne fortsat stole på hende i alt – undtagen i denne ene ting. Derfor er mit råd til andre forældre: Lad være med at stemple jeres datter som helt igennem utroværdig. Det er vigtigt at kunne skille tingene ad, siger Dorte.

Kristina ved godt, at hun i årevis løj for sig selv, når hun ikke erkendte sin anoreksi. I dag er

– Jeg føler, at jeg har været en god mor, men havde jeg vidst mere, kunne jeg have gjort noget anderledes, siger Dorte, som sammen med Kristina nu stråler og har masser at give andre

Tynd og med skæremærker på armene.

I dag vil Kristina ikke fortælle, hvor lidt hun vejede. – Ellers vil andre anoreksiramte piger bare prøve at "slå den", som hun siger

fået liv i øjnene

hendes vægt lige i underkanten af, hvad den bør være, men hun har vejet 20 kilo mindre, og hun var flere gange i livsfare og blev indlagt akut. Hun har fået sonde-mad, og hun var været på børne-psykiatrisk af flere omgange.

- Vi indlagte konkurrerede om, hvem der kunne tabe os mest, spise mindst og snyde personalet mest, fortæller Kristina.

- Jeg kunne sidde og spise sammen med det personale, der skulle holde øje med mig, og snyde. Jeg gemte maden i kinderne. Så lod jeg, som om jeg skulle hoste, og når jeg holdt mig for munden, spyttede jeg maden ud. Eller jeg kløede nederst på benet og lod maden glide ned i skoene. Nogle gange tog jeg en bluse på med store ærmer, og når jeg så hostede i ærmet, lod jeg maden forsvinde dermed...

Kristina blev en kunstner i at snyde. Hun bad f.eks. om et lammeskind til at sidde på, fordi hun var så tynd. Personalet konstaterede glade, at hun var blevet god til at passe på sig selv. Sådan vidste Kristina, de ville reagere, og hun fik da også lammeskindet. Men det skulle ikke bruges til at holde varmen. Det skulle bruges til, at hun om natten kunne stå og hoppe ved siden af sengen, uden at nogen hørte det. Dermed kunne hun tabe den smule, hun havde spist i løbet af dagen...

Kristina havde ikke kun anoreksi, hun påførte også sig selv skade ved at skære sig. Med barberblade, knive, tegnstifter. Når hun på børnepsykiatrisk lå i sengen med en vagt siddende ved siden af, skar hun sig under dynen med papir. Hun bad om en knappenål, så hun kunne hænges en tegning op, lod som om, den faldt ned, og gemte nålen.

- Nogle gange var jeg ved at eksplodere. Jeg havde så meget, jeg ville af med, men de sagde bare: "Jamen, det er også fordi du ikke spiser noget, Kristina". Jeg tænkte, at de kun var ude på at fede mig op! Så løb jeg ind til mig selv og skar mig. Det var, som om jeg fik det ud, når blodet løb. Så kunne jeg ånde lettet op. Det var en forløsning...

Kristina havde det skidt i årevis, og hun hadede sin mor for indlæggelserne. "Jeg har ingen mor", som hun sagde. Nogle gange ville hun bare væk, og en vintermat gik hun så på bare fødder fra hjemmet i Glyngøre mod broen til Mors. Hun ville springe ud, men takket være sporene i sneen blev hun fundet i tide.

Mistede sin veninde

- I dag siger jeg til andre i min situation, at det er en dæmon, der har taget deres krop i besiddelse, og at de skal bekæmpe den. Sådan føler jeg det i dag. Det var en dæmon, siger Kristina.

Alligevel ved hun og moderen godt, at der er grunde til, at det kørte af sporet. Nogle har et mere sårbart sind end andre, som Dorte siger. Og Kristinas sind er mere sårbart end så mange andres, også mere end hendes brøders, og

hendes behov for opmærksomhed er større. Der har været svære oplevelser undervejs. Da hun var en lille pige, blev forældrene skilt, og da hendes mor fik en søn med sin nye mand, havde lillebroderen voldsom astma. Dorte var flere gange indlagt med ham, og han krævede naturligvis meget stor opmærksomhed.

- Når vi kom hjem fra hospitalet, kom reaktionen hos mig. Hvis jeg f.eks. stød og bagte sammen med Kristina, spurgte hun mig, hvad der var galt? "Ingen ting", sagde jeg, og så troede hun jo, at det var hendes skyld, at jeg var ked af det. Det fortryder jeg i dag, siger Dorte.

- Ja, og jeg lyttede ved dørene og hørte jer snakke om, at min lillebror måske ikke overlevede. Men jeg kunne ikke spørge jer, for jeg havde hørt det "ulovligt", siger Kristina.

I skolen fandt hun ingen fred. Urolige elever fyldte meget, og der var intriger mellem pigerne og megen mobning. Et meget utrygt miljø for en med et sårbart sind, og ingen tog sig af de stille piger i klassen. Kristina brugte meget tid på at være den, som trøstede, men hun glemte sig selv, og ingen tog sig af hende. Det var også for svært at tale med foræl-

dre om det, for det var flovt ikke at føle sig noget værd i skolen.

Da hun blev ældre, mistede Kristina tilmed sin bedste veninde, der blev kørt til hjert. Sorgen vendte hun indad: - hun, som i øvrigt havde oplevet syv dødsfald blandt familie og venner, før hun var 13 år.

Som Kristina sidder her og fortæller, er det svært at forstå, hvor langt hun har været ude. Hun har let til smil og grin, hun elsker at feste med vennerne, og hun arbejder på heltid i en forretning. Hun er i dag en ung som så mange andre, men hun ved samtidig, at "det" stadig er i hende, og at hun hele tiden skal være på vagt, selv om hun er rask.

For Kristina blev Kolding Sygehus vendepunktet, for det fik hun den behandling, hun havde

brug for, her følte hun sig værdsat, ikke et problem.

- I enhver klasse er der elever med et sårbart sind. Bare jeg havde vidst mere om det. Jeg føler, at jeg har været en god mor, men hvis jeg havde vidst mere, kunne jeg have gjort noget anderledes. Derfor har jeg nu uddannet mig indenfor området, og derfor vil jeg gøre mit til at give mere viden videre. Det handler meget om forebyggelse og om at vide hvilke signaler, man skal være opmærksom på: de stille piger, der har en tendens til at isolere sig. Lavt selvværd. Og voldsom stor opmærksomhed omkring kost og krop, siger Kristinas "genfundne" mor.

Dorte har oplevet sorgen, skammen og angsten for, at hendes datter ikke overlevede. Nu har hun og Kristina erfaringer, de gerne giver videre. De ved, hvordan de har det i de mange hjem, hvor anoreksi er som et spørgsmål i hverdagen. De har selv været der... □

Her får man hjælp

Landsforeningen Pårørende til Spiseforstyrrede rådgiver unge og familier og arbejder for mere forebyggelse og større fokus på spiseforstyrrelse og selvskadende adfærd. Alle kan henvende sig og få hjælp. Læs mere på: pslandsforening.dk

Af Kurt Balle Jensen

Foto: Jørgen Ploug

redaktionen@familiejournal.dk